

Samråd om smart lagstiftning

Bakgrund

I centrum för det europeiska projektet står behovet av att skapa en ram som gör att företag kan konkurrera effektivt och på lika villkor på hela den inre marknaden, och som samtidigt skyddar arbetstagarna, konsumenterna, hälsan och miljön. Kommissionen arbetar med alla medlemsstaters och allmänhetens intresse för ögonen, och bör se till att EU-politiken beslutas på grundval av fakta, med så stor insyn och ansvarsskyldighet som möjligt.

Den tidigare kommissionen tog itu med denna utmaning genom sin agenda för bättre lagstiftning. Den gav varaktiga resultat och ledde till viktiga och nödvändiga ändringar av kommissionens sätt att arbeta. Omfattande offentliga samråd och konsekvensbedömningar har blivit ett väsentligt inslag i utarbetandet av lagstiftning. Allmänheten, företagen och myndigheterna gynnas av ett enklare regelverk med färre administrativa bördor.

Vi måste nu ta fasta på dessa framsteg och vidta ytterligare åtgärder. Smart lagstiftning handlar inte om mer eller mindre lagstiftning – det handlar om att leverera resultat på smidigast möjliga sätt. Smart lagstiftning kommer att vara avgörande för att vi ska uppnå de ambitiösa målen i Europa 2020, en ny strategi för smart och hållbar tillväxt för alla.

Syftet med detta samråd med berörda parter är att få in bidrag som kan ligga till grund för ett meddelande om smart lagstiftning som kommissionen ska lägga fram till hösten. Meddelandet kommer att innehålla kommissionens prioriteringar för smart lagstiftning, i enlighet med kommissionsordförandens politiska riktlinjer från hösten 2009.

Samrådet kommer att genomföras på Internet från den 23 april till den 25 juni och kommer att vara öppet för alla berörda parter.

Alla bidrag kommer att offentliggöras på webbplatsen och vi kommer att ta fram en sammanfattande rapport och kommissionens svar.

Förbättra den befintliga lagstiftningen

EU:s regelverk är i ständig förändring. Det har utarbetats under flera årtionden och fortsätter att utvecklas som svar på medborgarnas och företagens behov. De snabba ändringarna gör att det krävs en ständig översyn, eftersom nya lagar kan överlappa befintliga lagar, administrativa krav kan ha blivit överflödiga och de metoder som valts för vissa politikområden kanske inte längre står i proportion till målen. Kommissionen granskar därför fortlöpande gällande lagstiftning. Detta arbete kan delas in i följande tre delar:

- Minskad byråkrati för företag är en nyckelprioritering. Genom programmet för minskade administrativa bördor är kommissionen på god väg att uppnå målet att minska de administrativa kostnaderna för företag med 25 procent senast 2012. Den har redan antagit förslag som, om de antas i sin helhet, skulle leda till en minskning med 33 procent. Kommissionen kommer att fortsätta att föreslå nya åtgärder. Parallellt med detta fortsätter den att sträva efter en tydlig och användarvänlig lagstiftning genom förenklingsprogrammet. De 148 förslag som hittills har antagits har bidragit till att rationalisera regelverket, förenkla förfarandena och få den inre marknaden att fungera bättre.
- Kommissionen intensifierar sina ansträngningar när det gäller efterhandsutvärderingar. Alla betydande befintliga politiska instrument, både utgiftsprogram och regleringsåtgärder, bör utvärderas regelbundet. Detta är ett långsiktigt projekt som är beroende av ett nära samarbete med medlemsstaterna och de berörda parterna. Det kommer att göra att kommissionen kan bedöma om en viss politik gett avsett resultat, och, om så inte är fallet, föreslå erforderliga faktabaserade justeringar.
- De regelbundna efterhandsutvärderingarna bör kompletteras av mer omfattande åtgärder på politikområden där regelverket är komplicerat och uppsplittrat. Kommissionen avser att genomföra pilotutvärderingar av hela politikområden för att upptäcka eventuella överlappningar, luckor, inkonsekvenser, föråldrade åtgärder, överdrivna administrativa bördor etc. Genomförandeproblem, höga kostnader för efterlevnad och klagomål från berörda parter kan ge en indikation på vilka politikområden där denna strategi behövs som mest.

Frågeställningar

1. Anser du att kommissionens strategi för att förbättra den befintliga lagstiftningen är lämplig, eller anser du att det finns effektivare metoder? Kan du ge praktiska exempel?

2. Vad kan göras för att företagen ska kunna dra nytta av förenklingsprogrammet och programmet för minskade administrativa bördor? Är dessa program inriktade på rätt frågor? Hur kan berörda parter, till exempel små och medelstora företag, bättre uppge vilka delar av lagstiftningen som bör förenklas? Kan du ge praktiska exempel?

3. Vilken god praxis för efterhandsutvärderingar i medlemsstaterna eller någon annanstans anser du att kommissionen bör använda vid utarbetandet av utvärderingsstrategin? Finns det, till exempel, sätt att öka medlemsstaternas och de berörda parternas medverkan i utvärderingarna?

4. Vilka politikområden bör bli föremål för en pilotutvärdering?

Göra det mesta av nya initiativ

Kvalitetssäkring av nya initiativ är en väsentlig del av agendan för bättre lagstiftning. Under de senaste fem åren har kommissionen inrättat ett system för konsekvensbedömning som allmänt anses stå sig väl i jämförelse med internationell bästa praxis. Systemet har fyra viktiga kännetecken:

För det första analyseras både fördelar och kostnader i konsekvensbedömningarna. Samtidigt beaktas på ett välavvägt sätt alla betydande ekonomiska, sociala och miljörelaterade effekter, även mer specifika konsekvenser för till exempel den administrativa bördan, klimatförändringen samt när det gäller sociala aspekter och hälsoaspekter. På så sätt garanteras att all relevant expertkunskap inom kommissionen används, tillsammans med bidrag från berörda parter, vilket resulterar i ökad samstämmighet mellan initiativ på olika politikområden. Kommissionen anser att denna integrerade strategi är det lämpligaste sättet att säkerställa ett välgrundat beslutsfattande, genom att analysera om den föreslagna åtgärden är nödvändig och eventuella alternativ samt även bedöma en lång rad konsekvenser. Denna intensiva process leder till förslag av hög kvalitet.

För det andra kräver kommissionen nu att det ska utföras konsekvensbedömningar inte bara av initiativ i det årliga arbetsprogrammet, utan även av sådana ärenden som behandlas i kommittéförfarandet och som har betydande konsekvenser.

För det tredje har kommissionen, för att se till att konsekvensbedömningarna håller en hög kvalitet, inrättat en konsekvensbedömningsnämnd som är ett centralt organ för kvalitetskontroll och som är oberoende av de beslutsfattande avdelningarna.

För det fjärde har kommissionen inrättat ett system med god insyn och där ansvar kan utkrävas. Det främjar större insyn i beslutsprocessen och ökad medverkan från berörda parter. Så snart kommissionen har antagit ett förslag offentliggörs konsekvensbedömningsnämndens konsekvensbedömning och yttrande.

Det som nu måste prioriteras är att systemet når sin fulla potential. Även om systemet för konsekvensbedömningar uppfyller förväntningarna finns det flera områden där vi anser att det krävs ytterligare förbättringar, däribland bedömning av sociala konsekvenser som till exempel inverkan på arbetstillfällen eller social delaktighet, bedömning av administrativa bördor samt samråd med berörda parter.

Frågeställningar

5. I den integrerade strategin bedöms alla relevanta konsekvenser parallellt. Finns det några särskilda frågor där kommissionen bör fördjupa sin analys? I så fall varför och hur?

6. Har du konkreta förslag på hur kommissionen kan förbättra bedömningen av sociala konsekvenser? Har du exempel på bästa praxis i hur bedömningen sker i medlemsstaterna eller någon annanstans?

7. Vilka konkreta förbättringar kan kommissionen göra för att se till att alla berörda parter blir medvetna om samråden och kan medverka i dessa? Har du funnit vissa samrådstyper särskilt användbara när du deltagit i kommissionens samråd (öppna frågeformulär på Internet, möten mellan berörda parter, offentliga utfrågningar)?

8. Med tanke på att smart lagstiftning endast kan åstadkommas om alla institutioner och medlemsstater samverkar, vilka åtgärder bör vidtas för att se till att detta sker?